

Història dels Moviments Socials a l'Època Contemporània

2015/2016

Codi: 100365

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Francesc Xavier Domènech Sampere

Correu electrònic:

FrancescXavier.Domenech@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Estudiants del grau d'història

Objectius

L'assignatura pretén facilitar als alumnes instruments i recursos adequats per tal de poder assolir un coneixement especialitzat sobre els moviments socials contemporanis des dels seus orígens fins a l'actualitat. En aquest marc s'abordaran els principals debats interpretatius sobre el fenomen de l'emergència dels moviments socials des d'una perspectiva multidisciplinària, atenent però principalment a les interpretacions històriques. Alhora es farà un recorregut per les principals característiques, emergència i mutacions dels diversos moviments socials, especialment el moviment obrer, camperol, de gènere, estudiantil i veïnal.

Competències

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments de l'anàlisi històrica.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els principals moviments socials i polítics dels segles XIX i XX.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
5. Llegir i interpretar els documents històrics generats a l'època contemporània.
6. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.

7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
10. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
11. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

(en cada tema s'oferirà una perspectiva global i una tria d'estudis de casos)

1. Els debats interpretatius: ¿què és un moviment social? De la història a la sociologia, de la sociologia a la història.
2. La protohistòria dels moviments socials: l'economia moral de la multitud.
3. L'emergència del moviment obrer: claus explicatives, de la lluita de classes fins al gir lingüístic.
4. Història i principals transformacions del moviment obrer al llarg del segle XIX i XX.
5. Els moviments de gènere, el gènere dels moviments: Moviments de dones, feminisme i el paper de la dona en els moviments socials.
7. ¿Un nou moviment social? Els moviments estudiantils durant la segona meitat del segle XX.
8. ¿Moviments postmaterialistes? El cas del moviment veïnal.
9. Moviments socials i canvi polític. El cas de la transició espanyola.
10. El retorn dels moviments sociopolítics: del 15M a Occupy Wall Street.

Metodologia

La metodologia docent partirà de la combinació de classes magistrals on es donaran els principals continguts de l'assignatura amb el desenvolupament de seminaris i debats a partir de la lectura dels textos de suport. Així mateix, segons la dinàmica de grup que s'estableixi, no es descarta la realització de la presentació de casos concrets pels alumnes i al debat posterior a l'aula sobre els mateixos. En el mateix sentit tampoc es descarta la realització de fòrums en xarxa sobre alguns dels textos de suport.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	39	1,56	1, 5, 9
Exercicis pautats d'aprenentatge	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Seminaris i pràctiques dirigides	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	6, 8, 9, 10, 11

Tipus: Autònomes

Estudi personal	45	1,8	1, 2, 5, 6, 9, 10
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca de informació bibliogràfica	30	1,2	4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Conforme al dictat en la Memòria del Grau, aprovada, l'assignatura s'avaluarà contemplant els punts següents:

- a) Proves escrites, amb nota acumulada que signifiqui fins un 70 % del total de la qualificació màxima a obtenir;
- b) Treballs, ressenyes, resums, comentaris d'anàlisi de textos i altres documents (quadres estadístics, gràfics, mapes, imatges, etc.) i / o preparació de comentaris orals i intervencions de seminari, amb nota acumulada que signifiqui fins un 20 % de la qualificació màxima;
- c) Exposicions i comentaris orals en les sessions de seminaris de discussió i debat, , amb nota acumulada que signifiqui fins un 10 % de la qualificació màxima;

En el seu conjunt, per a superar l'assignatura l'alumne haurà d'obtenir la qualificació de 5 sobre 10. D'altra banda, cada professor podrà marcar, si ho creu útil, uns mínims a assolir en cadascun dels ítems a), b) i c) aquí contemplats.

Advertiments:

Només es realitzarà la revaluació, com a examen global de tota la matèria, si s'han fet un mínim del 60% de les activitats d'avaluació. Es considerarà com a "no avaluable" l'alumne que hagi fet menys del 40% del total de l'avaluació.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un zero en la qualificació de l'exercici.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Es tindran en compte els casos particulars, degudament justificats, que rebran el corresponent tractament específic.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites	60%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10
Seminaris	10%	6	0,24	2, 3, 4, 5, 7, 9, 10
Treballs	20%	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

En cada tema s'oferirà una bibliografia específica. No hi ha manual de l'assignatura. En tot cas, els llibres de referència són els que segueixen:

Domènech Sampere, Xavier, *Hegemonías. Crisis, movimientos de resistencia y procesos políticos* (2010 - 2013), Madrid, Akal, 2014.

Domènech Sampere, Xavier, *Lucha de clases, dictadura y democracia (1939 - 1977)*, Barcelona, Icaria, 2012.

Guha, Renahit, *Las voces de la historia y otros estudios*, Barcelona, Crítica, 2002.

Nash, Mery, *Mujeres en el mundo*, Madrid, Alianza, 2007.

Porta, Donatella della; Diani, Mario, *Los Movimientos Sociales*, Madrid, CIS, 2011.

Rodríguez Tejada, Sergio, *Zonas de libertad*, 2 vol., València, Publicacions de la Universitat de València, 2009.

Shanin, Teodor, *Campesinos y sociedades campesinas*, Madrid, FCE, 1979.

Tarrow, Sidney, *El poder en movimiento. Los movimientos sociales, la acción colectiva y la política*, Madrid, Alianza, 2004.

Thompson, E.P., *Tradición, revuelta y consciencia de clase*, Barcelona, Crítica, 1989.